

30 nov 17
MM

FRAK's samarbejde med socialforvaltningen i Københavns Kommune

FRAK's beskrivelse:

“Vi vil gerne fokusere på en håndfuld af de unge, der har en sag i socialforvaltningen, og som også er aktive i FRAK. Vi er interesserede i, hvordan FRAK løfter denne tunge gruppe. I denne evaluering er der primært fokus på de unges udvikling og hvad de får ud af at være i FRAK.

Vi vil gerne afdække, hvordan vores teori udspiller sig i praksis og om de unge får det ud af FRAK, som vi håber, de gør ift. vores ungemetode.”

Der har været afholdt interviews med seks unge, en kontaktperson, to sagsbehandlere fra socialforvaltningen og daglig leder i FRAK.

Den daglige leder

Mudi fortæller, at medarbejderne i FRAK mange gange ikke er klar over, at de unge har en sag i forvaltningen og kan ofte blive overrasket over at finde ud af det, da den unge måske klarer sig rigtig godt i FRAK. Tit prøver Mudi at glemme den nye viden for ikke at stigmatisere den unge yderligere og for at holde fast i at møde de unge i FRAK på lige vilkår med alle andre.

I andre sammenhænge kan en ungs sag være kendt for Mudi. Via det gode samarbejde med socialforvaltningen, relationer til kontaktpersoner og kendskab til diverse sociale projekter i området har FRAK et godt netværk og får på den måde viden om den unges liv. Særligt unge med tunge sager og massive problemer har Mudi og FRAK en opmærksomhed på. Det handler konkret om, hvilke opgaver de unge får og hvordan holdsammensætningen af unge foregår. Derudover er det også vigtigt for Mudi, at den gruppeleder, der er på opgave med den tunge gruppe, er erfaren og har tilpas pædagogisk indsigt.

De unge i FRAK grupperer sig som alle andre og skaber hierarkier, men for FRAK er det vigtigt at bryde med den socialisering og sammensætte hold på tværs af venskaber og relationer. Særligt i forhold til nye eller lidt indadvendte unge er dette fokus vigtigt. “Hvis én i gruppen bliver skubbet lidt ud, kan jeg finde på at give den unge et ekstra ansvar.

Jeg siger fx: 'Jeg går lige på toilettet og imens er det dig, der bestemmer'. Det giver den unge et lille skub og selvtillid til at træde ind i gruppen."

"FRAK skal være en arbejdsplads, hvor de unge kan lægge alt fra sig. Lægge gaden fra sig. Det er derfor, det fungerer. De bliver behandlet som alle andre og det gør de ofte ikke andre steder. Vi stiller helt almindelige krav" fortæller Mudi og understreger vigtigheden af, at de unge føler sig ligeværdige med alle andre. I mange andre sammenhænge kan de unge føle sig marginaliseret og specielle, men i FRAK skal de være og behandles som alle andre, hvis projektet skal lykkes.

"I stedet for at gå ned i øjenhøjde med de unge, hæver vi dem op, så de kommer i øjenhøjde med os selv. Det er dét, der gør FRAK til deres."

På den måde får de unge mulighed for at vise nye sider af sig selv og får på den måde en anden identitet, når de arbejder i FRAK.

Mange af de unge nævner, at lønnen er den første motivation for at arbejde for FRAK, men at fællesskabet og læringen hurtigt bliver lige så betydningsfuld. For Mudi er begge dele vigtig: "Lønnen er den ultimative anerkendelse af den unge; 'Der er ikke bare nogen, der synes, at jeg er noget værd - der er nogen der synes, at jeg er penge værd'." Mudi forklarer: "Andre steder er det den unge, der genererer penge for de voksne. Pædagogen, kontaktpersonen, skolelæreren, sagsbehandleren få alle løn. I FRAK er det omvendt. Her er det lige pludselig de unge, der tjener penge."

Mudi tror på, at FRAK kan være med til at skabe nogle ringe i vandet for de unge, så de kan tage den læring, de får fra FRAK, med til andre dele af deres liv. "Vi ser det konkret til et event, som Firkantens Festival, hvor de unge er med til at skabe et stort arrangement for området. Det vi så oplevede var, at de unge tog en masse ansvar for Blågårds Plads i de efterfølgende måneder."

I forhold til samarbejdet med kommunens sagsbehandlere oplever Mudi, at der er blik for, hvad det er, FRAK kan tilbyde de unge og for, hvilken udvikling den unge gennemgår. Og det er tit de små eksempler, som skal findes frem. Fx at den unge har hjulpet til med oprydning i skolen eller derhjemme. Det er vigtigt for Mudi, at sagsbehandlerne også husker at fokusere på den positive udvikling i de ofte meget negative historier, der er om de unge.

De unge

På lige fod med mange andre unge er der generelt stor tilfredshed hos de interviewede unge med at arbejde i FRAK. Det er tydeligt, at FRAK giver dem en social ramme at blive en del af. En ramme der hjælper de unge til positive sociale relationer og venskaber. En ung fortæller: "Hvis jeg ikke har det så godt med vennerne i skolen, så lærer jeg noget i FRAK, jeg kan bruge. Så kan jeg få nye venner på en ordentlig måde." Den sociale ramme, som FRAK tilbyder, har nogle meget tydelige markører for, hvad der er god opførsel og for hvad der er rigtigt at gøre; møde til tiden, være god til samarbejde, tage ansvar for arbejdsopgaven etc. "Jeg ved, at jeg skal lægge alle de dårlige vaner, når jeg går på arbejde", siger en ung. De unge ved altså, at det er en social ramme med tydelige regler og et fællesskab med andre unge, de skal gøre sig fortjent til. Flere gange nævner de vigtigheden af, at gruppeledere eller Mudi og Hakan skal kunne have tillid til dem. Tillid til, at de løser deres opgaver og tager arbejdet alvorligt. Når det lykkes, kan "Mudi se mig som en god medarbejder" og give flere opgaver. Det vidner om en kultur, der hjælper de unge til at tilegne sig positive og normaliserede sociale kompetencer. En ung konkluderer: "Når man har lært det, fortsætter man med at bruge det - resten af ens liv."

De fleste nævner, som sagt lønnen som første motivation for at komme med i FRAK, men fortæller også, at det sociale og læringen om at have et arbejde hurtigt træder i

forgrunden. Det er samtidig også bemærkelsesværdigt, at alle de interviewede fortæller, at de selv var opsøgende i forhold til FRAK til en start. De henvendte sig selv til Mudi eller andre unge, de havde set arbejde for FRAK, for at få mere at vide.

Samarbejde er centralt, når de unge fortæller om deres læring i FRAK. En ung fortæller: "Før troede jeg ikke, at jeg kunne samarbejde med andre, men det lykkedes mig åbenbart (i FRAK). Det vidste jeg ikke om mig selv. Man lærer noget nyt om sig selv. Fx troede jeg ikke, at jeg kunne fælde et helt træ. Jeg havde brug for at vide, at jeg kunne. Det er det jeg har lært igennem FRAK. Det er jeg ret taknemmelig for." Citatet fortæller om flere vigtige ting. Dels læringen om sig selv og tilegnelsen af nye kompetencer - faktisk fremhæver flere, opgaver med "nyt" fagligt indhold, som de bedste og sjoveste. Dels giver FRAK de unge viden, som de konkret har brug for og som de samtidig kan se, at de kan bruge fremadrettet. De værdsætter den viden om forskellige fagområder, de får igennem FRAK, fordi det udvider deres kompetencer og bredden af de muligheder, de har senere i livet.

I forlængelse af snakken om samarbejde understreger flere af de unge vigtigheden af relationerne til Mudi, Hakan eller gruppelederne. "Vi bliver aldrig tvunget til at gøre noget, men de spørger i stedet: Skal vi ikke gå i gang med...?" De unges oplevelse af fællesskab hjælpes på vej af gruppeledernes spørgende og inviterende tilgang, som ikke er bestemmende eller autoritær. Samtidig understreger de unge, at det er rart at se at gruppelederne, Mudi og Hakan også selv tager fat og arbejder. Det bekræfter fællesskabet og oplevelsen af ligestilling.

Sagsbehandlerne

Sagsbehandlerne beskriver de seks unge, der er blevet interviewet, som kriminalitetstruede med begrænsede sociale kompetencer og fra familier, hvor der ofte er vold eller konflikter i hjemmet. De unge har tit oplevet voldsomme ting, fra de har været helt små og har på den måde været i det sociale system næsten hele deres liv. Det er også karakteristisk, at de typisk har problemer i skolen og lever en form for tredelt liv. Ét liv derhjemme med familien, ét liv i skolen og ét liv på gaden med vennerne. Det er sagsbehandlernes erfaring, at en væsentlig del af de unges sociale opdragelse sker på gaden. Her er det ældre unge, der både fungerer som opdragere og forbilleder. Det er ofte også på gaden, at de unge oplever den største anerkendelse, som fx kan stå i kontrast til livet i skolen. På gaden får de respekt og bliver en del af et fællesskab.

Sagsbehandlerne oplever FRAK som en tydelig medspiller i forhold til deres eget arbejde med de unge: "I FRAK er det cool at komme til tiden og passe sit job. De unge får mulighed for at prøve sig frem og få succesoplevelser. På den måde får de også nye fortællinger om hinanden, da de ser hinanden på nye måder. I de nye roller kan de vise andre sider af sig selv", fortæller en sagsbehandler. FRAK er på den måde med til at skabe en rød tråd i de indsatser, som forvaltningen arbejder med. En rød tråd i en ny fortælling om den unge. En fortælling der har fokus på den unges ressourcer og kompetencer frem for problemer og udfordringer. Fortællingen hjælper sagsbehandlernes arbejde med den unge, den unges familie og med sagens samarbejdspartnere. Særligt dokumentationen, som FRAK laver, er betydningsfuld. Billeder og videoer af de arbejdende unge og beskrivelser af opgaver og indsatser er med til at brede billedet ud for sagsbehandlerens samarbejdspartnere (skole, politi, institution/klub, forældre etc.) og bidrage til den positive fortælling om den unge. De gamle og måske negative fortællinger om den unge i skolen, i hjemmet eller på gaden kan suppleres og ændres med beskrivelserne af den unges kompetencer og læring i FRAK. Den nye og positive fortælling fra FRAK kan helt konkret ændre den unges sag og sagsbehandlerens indsats. Fx nævnes eksempler fra sagsbehandlernes samarbejde med politiet, som kan have en negativ oplevelse af den unge, men hvor sagsbehandlerens beskrivelser af den unges

arbejde og udvikling i FRAK kan ændre denne oplevelse. På den måde kan FRAK være med til at reducere bekymringen for en ung.

Sagsbehandlerne ser det altid som en positiv udvikling for den unge, når de er med i FRAK og har derfor også høje forventninger til FRAKs arbejde. "Det er en lidt anden måde at gribe fritidsarbejde an på og der findes ikke så mange alternativer med så tydelig en pædagogisk del."

Det gode samarbejde mellem FRAK og socialforvaltning gælder dog kun enkelte sagsbehandlere, da ikke alle sagsbehandlere har kendskab til FRAK eller en relation til Mudi. De to interviewede sagsbehandlere fortæller, at det i høj grad er det personlige kendskab til Mudi og dermed FRAK, der har resulteret i samarbejdet. Begge sagsbehandlere taler jævnligt med Mudi om de unges udvikling og bruger Mudi i forbindelse med børnefaglige undersøgelser. Fx i forhold til at fastsætte mål i handleplaner for den unge.

Begge sagsbehandlere mener, at der bør spredes viden om FRAK til andre sagsbehandlere. Helt konkret nævnes deres månedlige fællesmøde, hvor alle områdets sagsbehandlere mødes. Her ville et lille oplæg fra FRAK give god mening. Derudover foreslår de også synlighed fx med en pjece eller plakat i modtagelsen på forvaltningen. Der kommer dagligt flere familier og samarbejdspartnere i forvaltningens modtagelse.

Sagsbehandlerne har intet negativt at sige om samarbejdet eller om FRAK, men kunne ønske mere kontinuerligt arbejde for de unge - længere forløb. Det ville styrke forberedelsen til et egentligt fritidsjob og senere til arbejdsmarkedet. Sagsbehandlernes erfaring er også, at de unge ikke tænker på FRAK, som et fritidsjob, men måske mere en aktivitet, som de deltager i engang imellem. Sagsbehandlernes oplevelse er, at de unge oplever, at FRAK er en naturlig del af at være ung på Nørrebro og en hjælp på vej mod et fritidsjob.

Konklusion

FRAK er designet til at inkludere og udvikle netop denne gruppe unge. Det understreges tydeligt af både sagsbehandlere, den daglige leder og de unge selv. Samtidig lykkes det også for FRAK at leve op til deres egen ungemetode, som tager sit udgangspunkt i kapitalteorien. Allerede når den enkelte unge begynder at arbejde for FRAK, beskriver de selv tydeligt, at de tilegner sig både økonomisk og social kapital. Herefter udvikler de deres kompetencer både i forhold til professionelt samarbejde, ny indsigt i egne evner og kompetencer til at begå sig i samfundet. Det betyder, og det understreges af sagsbehandlerne, at fortællingen om den unge ændres og de oplever at blive mødt positivt og med samme forventninger, som til alle andre. På den måde opnår den unge i sidste ende symbolsk kapital.

Det er vigtigt at understrege betydningen af, at FRAK ikke er en kommunal foranstaltning, men en organisation, som de unge kan føle, er deres egen og et sted, hvor de kan lære på egne præmisser. Når FRAK er allerbedst, bliver det til et frit, men fagligt udviklingsrum for den unge, uden de stigmatiserende historier fra hverdagen, i skolen eller fra gaden.

Det er tydeligt, at denne gruppe unge med sager i forvaltningen føler sig på lige fod med de andre unge i FRAK. Hjulpet af fleksibilitet i strukturen og planlægningen, opmærksomhed på den enkelte unges udvikling og tydelige krav og forventninger, skaber det både nye muligheder og ny læring for den unge. En læring, der også er meget personlig, og som i mange tilfælde kan overføres til andre dele af den unges liv.

Det er derfor vigtigt for FRAK, at positionen som selvstændig virksomhed fastholdes, men at samarbejdet med socialforvaltningen udvides i forhold til sagsbehandlingens kendskab til mulighederne i FRAK.

